

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

TIBBIYOT XODIMLARINING KASBIY MALAKASINI RIVOJLANTIRISH MARKAZI OFALMOLOGIYA KAFEDRASI

**“KATARAKTA”
NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDART**

TOSHKENT 2025

“TASDIQLAYMAN”

**Respublika ixtisoslashtirilgan ko‘z
mikroxirurgiyasi ilmiy-amaliy tibbiyot markaz
direktori A.F. Yusupov**

2025 yil

“KATARAKTA” NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDART

TOSHKENT 2025

**“KATARAKTA”
NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDART**

TOSHKENT 2025

**“KATARAKTA”
NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI**

DIAGNOSTIKA VA DAVOLASH BILAN SHUG‘ULLANADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

MKB 10/11 bo‘yicha kodlanishi	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo‘yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo‘yicha stasionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
H25.0	Boshlang‘ich qarilik kataraktasi	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H25.1	Qarilik yadroviiy kataraktasi	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H25.2	Qarilik morganiev kataraktasi	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H25.8	Boshqa qarilik kataraktalari	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog

			Endokrinolog		Endokrinolog
H25.9	Aniqlanmagan qarilik kataraktasi	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H26.0	Yosh bolalar, o'spirinlar va presenil katarakta	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H26.1	Travmatik katarakta	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H26.2	Asoratli katarakta	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H26.3	Dori vositalari ta'sirida kelib chiqqan katarakta	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog

			Endokrinolog		Endokrinolog
H26.8	Aniqlangan boshqa katarakta	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H26.9	Aniqlanmagan katarakta	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H27.1	Koʻz gavharining chiqishi	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H27.8	Koʻz gavharining boshqa aniqlangan kasalliklari	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H27.9	Aniqlanmagan koʻz gavhari kasalligi	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog

			Endokrinolog		Endokrinolog
H28.0*	Diabetik katarakta	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H28.1*	Boshqa ruknlarda tasniflangan endokrin sistemi kasalliklarda katarakta	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H28.2*	Boshqa ruknlarda tasniflangan boshqa kasalliklarda katarakta	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog
H28.8*	Boshqa ruknlarda tasniflangan boshqa kasalliklarda ko'z gavharining zararlanishllari	Oftalmolog Umumiy amaliyot shifokori	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog	Oftalmolog	Terapevt (Pediatr) Kardiolog Kardiorevmatolog LOR Stomatolog Urolog Ginekolog Endokrinolog

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) oftalmolog	Shikoyati va anamnezini yig'ish	+	+	+	+	+	3-4	Muntazam ravishda
	Ob'ektiv ko'rik	+	+	+	+	+	Bemor chiqib ketgunga qadar har kuni	Bemor chiqib ketgunga qadar har kuni
	Fizikal va klinik tekshiruv	+	+	+	+	+	Bemor chiqib ketgunga qadar har kuni	Bemor chiqib ketgunga qadar har kuni
	Vrach oftalmolog tomonidan kundalik kuzatuv va o'rta va kichik tibbiyot xodimi tomonidan muolajalar va parvarish	-	-	+	+	+	Bemor chiqib ketgunga qadar har kuni	Muntazam ravishda

Eslatma: * stasionar davolanish muddati kasalxonaga yotqizish maqsadiga bog'liq. Stasionar sharoitida mutaxassisning tekshiruvi har kuni o'tkaziladi							
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	Terapevt (Pediatr)	-	+	+	+	+	Agar zarur bo'lsa
	Kardiolog	-	+	+	+	+	Agar zarur bo'lsa
	Kardiorevmatolog	-	+	+	+	+	Agar zarur bo'lsa
	LOR	-	+	+	+	+	Agar zarur bo'lsa
	Stomatolog	-	+	+	+	+	Agar zarur bo'lsa
	Urolog	-	+	+	+	+	Agar zarur bo'lsa
	Ginekolog	-	+	+	+	+	Agar zarur bo'lsa
	Endokrinolog	-	+	+	+	+	Agar zarur bo'lsa
Eslatma: * yondosh kasalliklarni istisno qilish uchun qo'shimcha mutaxassis maslaxatlari o'tkaziladi							

Asosiy instrumental tekshiruvlar	Viziometriya	+	+	+	+	+	Muntazam ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq
	Tonometriya	-	+	+	+	+	Muntazam ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq

	Biomikroskopiya	-	+	+	+	+	Muntazam ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq
	Oftalmoskopiya	-	+	+	+	+	Muntazam ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq
	Perimetriya	-	+	+	+	+	Muntazam ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq
	Avtokeratorefraktometriya	-	+	+	+	+	Muntazam ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq
	A-scan	-	-	-	+	+	Muntazam ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq
	B-scan	-	-	-	+	+	Muntazam ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq

Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	Optik kogerent tomografiya	-	-	-	+	+	Agar zarur bo'lsa	Ko'rsatmalarga muvofiq
	Elektrofiziologik tekshiruvlar	-	-	-	+	+	Agar zarur bo'lsa	Ko'rsatmalarga muvofiq
	Ultratovushli biomikroskopiya	-	-	-	+	+	Agar zarur bo'lsa	Ko'rsatmalarga muvofiq
	Optik biometr	-	-	-	+	+	Agar zarur bo'lsa	Ko'rsatmalarga muvofiq
	Aberometriya	-	-	-	+	+	Agar zarur bo'lsa	Ko'rsatmalarga muvofiq

Eslatma: (ko'rsatmalarga muvofiq) instrumental diagnostika ko'rsatmalarga muvofiq kasalxonada amalga oshiriladi.
 Agar boshqa darajadagi tibbiy muassasada davolanish uchun ko'rsatmalar mavjud bo'lsa, u tekshiruv natijalari bilan birga yuboriladi.
 Takroriy instrumental diagnostika tekshiruvi faqat ixtisoslashgan mutaxassisning ko'rsatmalariga muvofiq yoki stasionar davolanish vaqtida amalga oshiriladi.

MEDIKAMENTOZ DAVO

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		Shoshilinch va tez tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
Dori-vositaning	Dori-vositaning dozirovkasi va	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar)	Viloyat darajasidagi	Respublika darajasidagi		

(xalqaro patentlanmagan) nomi	qo'llanilishi			shifoxonalari	tibbiyot muassasalari	tibbiyot muassasalari		
Qisqa va uzoq muddatli midriatiklar	tropikamid 1% fenilefrina gidroxlorid + tropikamid 2,5% i 10% atropin 1%	-	-	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Antibakterial ko'z tomchilari	tobramisin 0,3% levofloksasin 0,5% siprofloksasin 0,3% moksifloksasin 0,5%	-	-	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Yallig'lanishga qarshi ko'z tomchilari	deksametazon 0,1% nepafenak 0,1 % diklofenak natriya 0,1%	-	-	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Sulfanilamidlar	Sulfasetamid natriya 20 %	-	-	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Kombinasiyalangan dorilar	tobramisin + deksametazon gentamisin + deksametazon moksifloksasin+deksametazon	-	-	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Yallig'lanishga qarshi vositalar	diklofenak natriya 50 mg indometasin 25 mg deksametazona natriya fosfat 0,4%	-	-	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Anestetik qo'llanmani o'tkazish uchun tayyorgarlik	proksimetakaina gidroxlorid 0,5% r-r lidokaina gidroxlorid 1% r-r v ampulax	-	-	+	+	+	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi	Ko'rsatmaga asosan individual tanlanadi
Izoh: Dorilar kasallikning og'irligi va bosqichiga qarab individual ravishda tanlanadi.								

(REJALI VA ShOSHILINCh JARROHLIK AMALIYO'TI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
Katarakta fakoemulsifikatsiyasi	-	-	+	+	+
Katarakta tunnel ekstraksiyasi	-	-	+	+	+
Ekstrakapsulyar katarakta ekstraksiyasi	-	-	+	+	+
Femto lazerli katarakta fakoemulsifikatsiyasi	-	-	-	-	+
Izoh: Jarrohlik aralashuvi usulini tanlash quyidagilar bilan belgilanadi: Ko'z tubidagi o'zgarishlar; kasallik tarixi (oldingi dori terapiyasi va jarrohlik) kasallik bosqichi, kasallikning rivojlanish tezligi; xavf omili (yagona ko'z, kasb, hamroh bo'lgan kasalliklar); jarrohning afzalliklari va tajribasi; bemorning fikrlari va umidlari, operatsiyadan keyingi davrda davolanishdan kutilgan natija					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Parhez stoli va uning davomiyligi					
1.Parhez stoli №15	-	-	+	+	+
1.Parhez stoli №9	-	-	+	+	+
Izox:	Bemorning qoniqarli holati bilan №15 parhez jadvali Qandli diabet kasalligi mavjud bemorlar uchun №9 parhez jadvali				

(DISPANSERIZATSIYA MAVJUD EMAS)

